**Ankenævnet for Forsikring**

939/14

Den 23. april 2014 blev i sag nr. 85.399:

xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xxxx xx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har en individuel pensionsordning i Nordea Pension med dækning ved nedsat erhvervsevne. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning i anledning af et anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har henvist til, at han ikke har dokumenteret et dækningsberettigende erhvervsevnetab.

Selskabet har over for nævnet i brev af 2/1 2014 oplyst, at forsikringen giver ret til præmiefritagelse og invalideydelse, hvis forsikredes erhvervsevne bliver nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne. Der gælder en karenstid på 3 måneder. Præmiefritagelsen og udbetalingen kan derfor tidligst begynde til den efterfølgende 1. i måneden, hvis forsikredes erhvervsevne fortsat er nedsat tilstrækkeligt.

Klageren, der er født i 1961, har indtil 2001 været ansat i militæret. Herefter har han haft ansættelse i virksomhed, hvor han underviser og rådgiver i håndtering af transporter med farligt affald. For nogle år siden overtog han firmaet og er nu direktør i samme firma med 4 ansatte.

2. 85.399

I ansøgning om udbetaling ved tab af erhvervsevne 15/2 2011 har han anført, at han lider af blodpropper i hjernen som følge af udposning på halspulsåren. Sygdommen indvirker på hans erhvervsevne ved mangel på hukommelse og koncentration og smerter. På spørgsmålet om han er i stand til at udføre noget arbejde, har han svaret ja og uddybende noteret: Administrative og praktiske opgaver. Han har været fuldt sygemeldt fra 3/11 2010 - 3/1 2011. Han har oplyst at tjene 480.000 kr. årligt.

Af lægeattest ved nedsat erhvervsevne af 15/2 2011 fremgår bl.a., at lægen forventer, at han vil kunne arbejde på deltid fra januar 2011 med 18-20 timer om ugen.

Selskabet rekvirerede hospitalsjournalen, og det fremgår bl.a. af ambulantepikrise af 1/2 2011:

> "Pt. møder i dag alene, er fuldstændig orienteret, fremstår kognitivt helt upåfaldende… oplyser at han efter udskrivning forsøgte at gå i fuldtidsjob, men måtte gå ned i tid, og i dag er han nede på at arbejde 4-6 timer hver 2. dag og herudover også en del hjemmearbejde.
>
> Angående klager har han oplevet øget glemsomhed, dette strækker sig muligvis helt tilbage til 2008, herudover dgl. hovedpiner og indimellem egentlige anfald af svær hovedpine, hvilket også begrænser hans aktivitet betydelig. Således at han ikke udsætter sig selv for situationer med mange mennesker og megen støj, har også svært ved at koncentrere sig om flere ting på en gang. Psykologisk har pt. oplevet periode med grådlabilitet, men føler sig nu psykologisk afklaret og der er ingen mistanke om depression. Der foretages ikke formel testning og på baggrund af samtale med pt. er det mit indtryk, at pt. således har lette sequelae efter apopleksi, men at hans hovedpine samt det forhold at hans medicinske udredninger og beh. endnu ikke er helt på plads, der er også faktorer, der hæmmer den dgl. aktivitet. Pt. rådgives mht. at forsøge at gå ned i tid i en længere sammenhængende periode, f.eks. 6 mdr. og herefter foretage langsom optrapning. Jeg har ikke forslag til egentlig formel rehabilitering."

I brev af 4/3 2011 har selskabet afvist at yde forsikringsdækning, idet det bl.a. er anført:

> "Ved vores vurdering har vi lagt vægt på oplysningerne om, at du har været hel og delvis uarbejdsdygtig efter en operation for en udposning på halspulsåren. Du har gener i form af hukommelses- og koncentrationsbesvær samt hovedpine. Det fremgår af oplysningerne, at du den 2. januar 2011 har genoptaget dit arbejde, med en ugentlig arbejdstid, der overstiger halvdelen af en normal arbejdsuge.
>
> På baggrund af oplysningerne har du ikke ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension, da din erhvervsevne ikke har været uafbrudt nedsat med 1/2 af den fulde erhvervsevne ud over karensperioden.
>
> De første 3 måneder er karensperioden, og der kan tidligst ydes præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension den 1. i efterfølgende måned, 3 måneder efter første sygedag, hvis din erhvervsevne stadig er nedsat."

3. 85.399

Klageren var utilfreds med afgørelsen og har i brev af 8/3 2011 til selskabet bl.a. anført:

> "Da jeg efter min sygemelding genoptog arbejdet prøvede jeg første uge at arbejde 6 timer om dagen, men måtte konstatere at det var alt for meget, og derfor gik jeg ned på ca. 4 timer hver anden dag.
>
> Efter aftale med en neuropsykolog forsøger jeg nu at være på arbejde 3-4 timer 3-4 gange om ugen for ikke at blive for 'doven'.
>
> Yderligere må jeg anføre at jeg ikke er blevet opereret efter udposningen, dette er 'løst' ved store doser af blodfortyndende midler, dels i pille form, dels i indsprøjtninger. Grunden til min uarbejdsdygtighed er små blodpropper i hjernen der er opstået i forbindelse med udposningen. Det er dette forhold der giver mig problemerne med hukommelses- og koncentrationsbesvær samt kraftig daglig hovedpine.
>
> Disse problemer har betydet at jeg ikke kan opfylde en af mine væsentligste arbejdsopgaver, nemlig undervisning. I snit har jeg undervist 2-3 dage om ugen 8 timer hver dag. Den aktivitet jeg skal udføre i den forbindelse er for hård en belastning for kroppen/hjernen og medfører med det samme nerveforstyrrelser og øget hovedpine med det samme. Jeg har derfor indtil videre været nødt til at overlade dette til andre.
>
> Jeg er i ugentlig kontakt/dialog med egen læge i forsøget på at tilrettelægge min hverdag så godt som muligt underhensyn til mit helbred."

Selskabet fastholdt sin afgørelse ved brev af 2/4 2011 til klageren.

Klagerens advokat indtrådte herefter i sagen og denne har i brev af 3/10 2013 anmodet selskabet om en revurdering, idet hun henviser til den timeoversigt, klageren fremsendte i forbindelse med sin klage over afgørelsen.

Selskabet har i brev af 11/11 2013 på ny fastholdt sin afgørelse med henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke har været nedsat i dækningsberettigende grad ud over karensperioden på 3 måneder fra den 3/11 2010.

Over for nævnet har advokaten i klage af 20/11 2013 krævet, at selskabet anerkender et dækningsberettigende erhvervsevnetab fra februar 2011 og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Min klient har oplyst, at han i perioden efter medio februar 2011 fortsat kun har arbejdet 4-6 timer, og at der har været dage hvor han har været nødt til at tage helt fri. Han har endvidere stadig problemer med at holde til arbejdet og bliver hurtig overbelastet, hvilket medfører problemer med nervesystemet i hans hoved og hals. Hertil kommer at han dagligt er nødt til at tage hovedpinepiller samt at han generelt har problemer med hukommelsen.

4. 85.399

På baggrund af min klients opgørelse over arbejdstid i perioden 2. januar 2011 og frem til 14. februar 2011 sammenholdt med min klients svækkede arbejdsdygtighed i perioden herefter, mener jeg at min klients erhvervsevne er blevet nedsat med mere end ½ af den fulde erhvervsevne."

Selskabet har over for nævnet i brev af 2/1 2014 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Vi har vurderet forsikredes erhvervsevne midlertidigt i forhold til hans erhverv som direktør med selvstændig erhvervsvirksomhed. På baggrund af forsikredes egne oplysninger og de lægelige oplysninger har vi vurderet, at forsikredes erhvervsevne i hans eget erhverv ikke har været nedsat med halvdelen eller mere udover karensperioden på 3 måneder.

Af erklæringen (bilag …) fremgår det, at forsikrede har været fuldt sygemeldt fra den 3. november 2010 til den 3. januar 2011. Forsikrede har sammen med sit brev fra den 8. marts 2011 (bilag …) sendt oversigt over, hvor mange timer han har arbejdet fra den 2. januar 2011 til den 14. februar 2011. Af oversigten fremgår det, at forsikrede har arbejdet under halv tid inden karensperiodens udløb, men der er ingen oplysninger om arbejdstiden efter karensperiodens udløb den 1. marts 2011.

Af ambulantepikrise fra … Hospital fra den 5. januar 2011 (bilag …) fremgår følgende: *'...Har eget firma med 4 ansatte, hvor han underviser, administrerer og giver rådgivning. Har frem til for et par dage siden primært været hjemme og besvaret mails. De sidste 2 dage har han været på arbejde, og dette har han været fuldstændig udmattet af. Har ikke nogen egentlige problemer med at udføre arbejdet, hvis blot han er frisk'.*

Ved undersøgelse den 1. februar 2011 er forsikrede fuldstændig orienteret og fremstår kognitivt helt upåfaldende. Han oplyser, at han arbejder 4-6 timer hver anden dag, og at han har en del hjemmearbejde. Det fremgår også, at forsikrede har øget glemsomhed, daglig hovedpine og ind i mellem anfald med svær hovedpine, og at generne muligvis er begyndt allerede i 2008. Lægen konkluderer, at der er tale om lette følger efter blodprop i hjernen, og forsikrede rådes til at forsøge at gå ned i arbejdstid.

Vores lægekonsulenter med speciale i medicin og neurologi har gennemgået oplysningerne. Ved vurderingen af forsikredes erhvervsevne lægger de vægt på, at forsikredes gener skønnes forenelige med lette følger efter blodprop i hjernen. Disse gener nedsætter dog ikke forsikredes erhvervsevne med halvdelen eller mere, og forsikrede har også formået at arbejde 4-6 timer hver anden dag i januar og februar måned 2011, og har derudover også arbejdet hjemmefra. Vores lægekonsulenter mener således ikke, at der er dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne har været nedsat med halvdelen eller mere ved karensperiodens udløb den 1. marts 2011.

Vi fastholder således, at forsikredes erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen eller mere ved udløb af karensperioden den 1. marts 2011, hvorfor vi fastholder, at forsikrede ikke har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.

"**§ 8. Invalidepension, præmiefritagelse og invalidesum ved nedsat erhvervsevne**

**A. Invalidepension og præmiefritagelse Generelt**

5. 85.399

…
Nedsat erhvervsevne, der berettiger til udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Subjektive klager over smerter, gener o. lign., berettiger ikke til invalidepension og/eller præmiefritagelse, medmindre der ved lægelig eller anden helbredsmæssig undersøgelse kan påvises objektive tegn på, at erhvervsevnen er nedsat i tilstrækkelig grad.
…
**Dokumentation for nedsat erhvervsevne**
Selskabet kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikredes erhvervsevne er nedsat i tilstrækkelig grad. Selskabet kan forlange alle de oplysninger, det anser for nødvendige til bedømmelsen heraf. Udgifterne til lægeattester, som selskabet har fundet påkrævet, betales af selskabet.

**Begyndelse og ophør af udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse**
Udbetaling af invalidepension og/eller præmiefritagelse begynder den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen uafbrudt i 3 måneder har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom/ulykkestilfælde."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået sagen - herunder lægeattest ved nedsat erhvervsevne og neurologisk ambulantepikrise af 1/2 2011 - og finder at kunne lægge til grund, at klageren den 1/2 2011 "fremstår kognitivt helt upåfaldende". Herudover fremgår det af epikrisen, at klageren ved undersøgelsen har oplyst, at han nu arbejder 4-6 timer hver anden dag og herudover også har en del hjemmearbejde.

Det påhviler forsikrede at bevise, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad.

Karenstiden går fra fuldtidssygemeldingen den 3/11 2010 indtil den 1/3 2011, jf. ovenfor citerede karensbestemmelser.

I sin opgørelse over arbejdstimer har klageren ikke anført ugentligt timetal efter 1/3 2011, ligesom hjemmearbejdstimer heller ikke er oplyst. Endelig foreligger der ingen oplysninger om et eventuelt økonomisk erhvervsevnetab.

6. 85.399

Nævnet finder efter sin gennemgang af sagen, at klageren ikke har bevist, at han har et erhvervsevnetab på halvdelen eller mere efter den 1/3 2011.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Kim Sparlund